

4. MAILA

EGIAZTATZE-PROBA

Deiturak: _____

Izena: _____ NA: _____

Euskaltegia: _____

Azterketa-tokia: _____ Data: _____

Argibideak

- Azterketa honetan, hiru trebetasun neurtuko dira, jarduera banaren bidez:
 - entzumena (3. or.),
 - irakurmena (4-5. or.),
 - idazmena (6-10. or.).
- Entzumena neurtzeko probarekin hasiko da azterketa, grabazio bat entzunez.
- Grabazioa amaitzean hasiko da azterketaren denbora kontatzen: azterketa osorako hiru ordu.
- Azterketariak zernahitarako erabil lezake zirriborro-orria: oharrak hartu, idazlanak prestatu... Azterketa amaitzean, koadernoarekin batera utziko du orria. HABEK desegin egingo du orri hori.

ZER EGIN ZARAMAREKIN?

Zaramen arazoa gero eta larriagoa da eta Euskal Herriko zabortegeiak gainezka daude. Arazoa hein batean konpondu ahal izateko, herritarren artean zarama gutxiago sortzeko jokabidea sustatu beharko litzateke, baina zer egin dagoeneko geurean zartzeko zorian dugun zabor-poltsa handiarekin? Zein kudeaketa-bide da egokiena? Birziklatzea, konpostajea, erraustegiak...? Aldizkarian, lau iritzi jaso ditugu. Hona hemen bat.

Egia da gizarteak gero eta zarama gehiago, kutsagarriagoa eta birziklagaitzagoa sortzen duela. Horren arrazoia kontsumo-ohiturak eta "erabili eta bota" delakoaren moda dira. Kristalezko ontzi batek asko irauten du, ehunka alditan erabili dezakegu eta gero birziklatu, eta agian berriz edalontzi bihurtuko da. Baina plastikozko edalontzi batek fabrikazio kutsagarria izan du, behin baino ez dugu erabiliko eta birziklatzea berria egitea baino garestiagoa izango da.

Murrizketa zaramen arazoari irtenbidea emateko oinarria da. Epe labur, ertain eta luzerako irtenbidea da. Irlandan supermerkatuetako poltsa zuriekin arazoa zuten, baina legez supermerkatu guztiek poltsa horiek kobratzea erabaki zuten eta kontsumoa %85 gutxitu zen. Ez da kontsumitzaileen ardura bakarrik, erakundeek ere hartu behar dituzte batzuetan denen gustukoak ez diren erabakiak. Bigarren bidea berrerabiltzea da. Nola uler daiteke administrazioak behin bakarrik erabiltzeko balio duten gauzak fabrikatzen uztea? Erotuta al gaude? Hirugarren bidea birziklatzea da. Birziklatze ona lortzeko, behar-beharrezkoa da bilketa egokia egitea. Materia organikoa gure zaramaren %50 da eta ezin da tratatu plastikoen gisa, zaramarekin nahastuta dagoenean. Zeren zain gaude? Zertan ari gara materia organikoa batzeko edukiontzirik gabe?

Errausketari dagokionez, azken hamar urteetan Bizkaian Zabalgarbiko erraustegiaren aurka egin dugu, beste toki batzuetan arrakasta izaten ari diren bide alternatiboak proposatuz. Zer egin dute Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundiek zabortegeiak goraino bete bitartean? Erraustegietan etorkizunean erabilgarriak izan daitezkeen materialak erretzen dira; horregatik, bide suizida bat dela esaten dugu. Erraustegiek oso inbertsio garestia behar dute; aitzitik, zarama mota bakoitzaren bilketa ona eta birziklatzea merkeagoak dira eta lanpostu gehiago sorrarazten dituzte. Erraustegietako tximinietatik ateratzen diren dioxinak eta furanoak ez ditugu nabaritzen, baina gure gorputzetan pilatuz doaz. Azkenean dena batu behar da, eta batuketaren emaitza, besteak beste, minbizia da. Hori baieztatzen duten ikerketa zientifikoak daude.

Gure ustez, erakundeek hartu beharko luketen erabaki premiazkoena materia organikoaren bilketa egokia bultzatzea litzateke, edukiontzi bereziak eta konpostaje-plantak jarritz, zarama mota hau tratatu eta ongarri bihurtzeko. Gure zaramen %50i buruz ari gara hizketan. Jauzi handia litzateke. Erakundeak zabarkeriaz eta arduragabekeriak ari dira jokatzeko. Neurriak astiro hartzen ari dira.

Txelio Alcántara
Hondakinen batzordea
Ekologistak martxan

ADMINISTRAZIOA EUSKARAZ (IVAP)
59. zenbakia. 2008ko urtarila.

IDAZMENA

Egoera

Euskal Herriko Unibertsitateak, Udako Ikastaroen baitan, jardunaldi batzuk antolatu ditu. Horietan, ponentziak (ordubete inguruak) eta komunikazioak (hamar bat minutuko hitzaldiak) aurkeztuko dira.

Unibertsitateak, kontuan izanik komunikazioek gai ezberdinak landu ditzaketela, hainbat sail bereizi ditu:

Administrazioa	Ekonomia
Enpresa	Euskal Herria
Euskara	Filosofia
Giza eskubideak	Gizartea
Historia	Ingurumena
Literatura	Beste

Partaide bakoitzaren esku dago, beti ere, nor bere komunikazioa ongien iritzitako sailean kokatzea.

Horiek horrela, jardunaldietan komunikazio bat irakurri behar duzu. Proiektuarenak izango ditu bai izenburua eta bai mamia (hau laburtua, jakina; eta egoera berrira egokitua).

Hain zuzen, komunikazio horixe idaztea eskatzen zaizu orain. Hasi aurretik, aukeratu zein sailetan kokatu ("beste" saila aukeratuz gero, zehaztu zein). Eta ez ahaztu aurrez aurrekoa izango dela komunikazioa; beraz, ahalegindu bizia izan dadin.

Jardunaldien ondoren, liburu batean bilduko dira komunikazio guztiak, irakurriak izan diren bezalaxe. Gogoan izan 300-400 hitzeko luzera izan behar duela.

Jarduera

Eginkizuna: 4. mailan gauzatutako proiektua komunikazio bihurtu.

Luzera: gutxienez, 300 hitz; gehienez, 400 hitz.

Ebaluazio-irizpideak

Kontuan izango dira 1) zer neurritan egin den agindutakoa, eta 2) zuzen (gramatikaren arauak betez) eta egoki (testuinguruaren arabera eta testuaren legeen arabera) egin den.

